

1. Komárno

Poloha:

Komárno (maď. *Komárom*) je okresné mesto v Nitrianskom kraji na Slovensku, ktoré leží pri sútoku Dunaja a Váhu. Pre odlíšenie od mesta s rovnakým názvom, ktoré leží v Maďarsku, v hovorovej maďarčine je používaný názov "Észak-Komárom" (Severné Komárno), niekedy aj "Öreg-Komárom" (Staré Komárno) alebo "Révkomárom". Je nielen najjužnejším, ale aj najnižšie položeným miestom v Slovenskej republike. Leží v nadmorskej výške 108-115 m n. m.

História:

Komárno je jedným z najstarších sídlisk v Karpatskej kotline a mestom s bohatou históriou. Jeho územie bolo od staršej doby bronzovej sústavne obývané. Žili tu Kelti, neskôr Rimania, ktorí na pravom brehu Dunaja vybudovali vojenský tábor a mesto Brigetio a naproti, na severnom brehu rieky jeho opevnené predmostie Celemantiu.

V priebehu 10. storočia vytvorili maďarské kmene pri sútoku Dunaja a Váhu opevnené miesto, ktoré sa stalo strediskom Komárňanského komitátu. Pri sídle komitátu vznikla osada s rovnakým názvom. Spomína sa pod názvami Camarum, Kamarn, Camarun, Kamar, Camaron. Prvé významné výsady jej udelil kráľ Belo IV. listinou z 1. apríla 1265. Mesto sa rozvíjalo hlavne za vlády Mateja Korvína, ktorý dal v komárňanskom hrade vybudovať renesančný palác, rád sem prichádzal odpočívať a zabaviť sa. Vybudoval tiež kráľovskú dunajskú flotilu, ktorej hlavnou základňou sa v čase protitureckých bojov stalo práve Komárno.

V čase tureckej expanzie je tunajší stredoveký hrad prebudovaný v dobre brániteľnú pevnosť. Takto vzniká tzv. Stará pevnosť, ktorá je v čase ďalších protitureckých bojov v 60-tych a 70-tych rokoch 17. storočia rozšírená o Novú pevnosť. Po vyhnaní Turkov z krajiny sa vďaka svojej výhodnej polohe na križovatke vodných a suchozemských ciest Komárno stáva jedným z veľkých

miest krajiny s prekvitajúcim obchodom a remeslami. Listinou kráľovny Márie Terézie z dňa 16. marca 1745 získava titul a práva slobodného kráľovského mesta. Napriek zemetraseniam i početným iným živelným pohromám (povodne, veľké požiare, morové a cholerové epidémie) až do polovice 19. storočia ostáva Komárno významným strediskom obchodu a remesiel.

Za napoleonských vojen sa začína výstavba rozľahlého komárňanského pevnostného systému. Jej budovanie prerušili udalosti revolučných rokov 1848/49. V rokoch rakúskeho absolutizmu sa tu budovali hlavne vojenské objekty. Po dostavbe pevnostného systému v 70-tych rokoch 19. storočia sa Komárno stalo strategickou vojenskou základňou Rakúsko - Uhorska, samotné mesto však stratilo svoj predošlý hospodársky význam i popredné postavenie medzi mestami krajiny. K jeho opätovnému rozvoju došlo až koncom 19. storočia a začiatkom 20. storočia, keď sa vybudovali železné mosty cez Dunaj a Váh, prvé železničné trate, spájajúce Komárno so vzdialenejšími oblasťami krajiny, prvé väčšie priemyselné závody mesta a ku Komárnu bola pripojená (r. 1896) osada Újszóny na pravom brehu Dunaja, čím mesto získalo priestor pre svoj rozvoj.

Po rozpade Rakúsko-Uhorska a vzniku Československa mesto ostáva na pokraji hospodárskeho záujmu. Väčší počet pracovných príležitostí poskytovali v meste iba lodenice, dunajský prístav, novozriadená výkupňa tabaku a elektrárneň.

Viedenskou arbitrážou z 2. novembra 1938 bolo mesto pripojené k Maďarsku a opäť sa stalo župným

sídlom. V rokoch druhej svetovej vojny bolo viackrát bombardované.

Prechodom frontu 30. marca 1945 sa Komárno stalo hraničným mestom Československa. Začala sa obnova vojnou zničených komunikácií, mostov, budov a závodov mesta. K hospodárskemu rozvoju mesta v neskorších rokoch prispelo vybudovanie novej lodenice. Pre jej pracovníkov sa začali budovať nové sídliská. Výstavba nových sídlisk, prestavba mesta sa zintenzívnili po povodni, ktorá postihla mesto v r. 1965. Rozsiahlou, nie vždy premyslenou prestavbou mesta z niekdajšieho Komárna ostalo prakticky iba jeho historické jadro, kde sa nachádza väčšina zachovalých kultúrno-historických pamiatok mesta. V súčasnosti je Komárno rušným hraničným mestom Slovenskej republiky s 38 tisíc obyvateľmi.

Na získanie lepšej predstavy o polohe mesta, jeho historických medzníkoch a obyvateľstve, sme využili prezentáciu o Komárne. Spolu so zemepisnými názvami sme si zároveň zopakovali aj sčítanie, odčítanie, premeny jednotiek, či zaokrúhľovanie:

- [Komárno](#)

Významné stavby a pamätihodnosti:

Komárňanský pevnostný systém

Nádvorie Európy

Komárno na svojom Nádvorí Európy umiestnilo viac ako štyri desiatky budov, postavených v mierke jedna ku jednej, ktoré reprezentujú architektúru a stavebné slohy typické pre temer všetky európske štáty. Obdivovať, prípadne aj porovnávať je možné

budovy z Walesu, Vatikánu, Írska, Talianska, Transylvánie, Islandu či Grónska. Oddýchnuť sa dá na lavičkách pri fontáne nazvanej Milénium. Vládn tu harmonická súhra niekedy absolútne odlišných architektonických znakov. Pri prehliadke pestrofarebných budov možno obdivovať aj sochy patrónov Európy (napr. Márie Terézie, Mateja Korvína, Panny Márie a iných), ktoré dotvárajú atmosféru nádvoria. Nádvorie je obľúbenou zastávkou turistov, ktorých lákajú nielen budovy, ale aj príjemné prostredie vhodne doplnené zeleňou.

Alžbetin most

Rímskokatolícky kostol sv. Ondreja

Rímskokatolícky kostol sv. Rozálie

Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi

Malá synagóga

Trojičný stĺp

Kaplnka sv. Jozefa z roku 1741

Kaplnka sv. Anny

Socha sv. Cyrila a Metoda

Socha Dr. generála Milana Rastislava Štefánika

Osobnosti:

Zuzana Marošová - slovenská herečka

Szilárd Németh - slovenský futbalový reprezentant

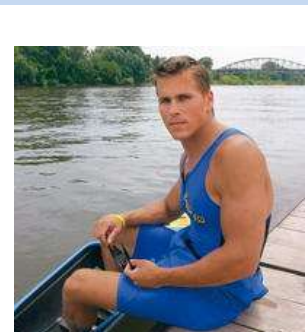
Ivan Reitman - režisér žijúci v Kanade

Michal a Richard Riszdorferovci -
reprezentanti SR v rýchlostnej kanoistike

Erik Vlček, Juraj Tarr - kajakári

Juraj Bača - kajakár, reprezentant SR

Ladislav Pohrobok Habsburský - (arci)vojvoda rakúsky,
uhorský kráľ, český kráľ, jediný syn cisára Albrechta II.
a Alžbety Luxemburskej

Slovenské lodenice Komárno, a.s.:

sú jedinou slovenskou lodenicou, špecializujúcou sa na vývoj a stavbu viacúčelových riečnych a námorných lodí do nosnosti 8000 dwt. Strategická poloha spoločnosti v meste Komárno na juhozápade Slovenska poskytuje prístup do prístavov na Čiernom mori, Severnom mori a ďalších prístavov.

Pre lepšiu názornosť sme si polohu Komárna zakreslili do slepej mapy:

Tradícia stavby lodí v Komárne sa datuje od konca 19. storočia, kedy bola založená prvá miestna lodenica, ponúkajúca jednoduché opravy riečnych lodí a člnov. Od tej doby niekoľko generácií staviteľov lodí postavilo viac ako 1900 námorných a riečnych plavidiel rôznych typov, vrátane osobných lodí, tankerov, viacúčelových osobných lodí, remorkérov a člnov.

Postaviť skutočnú loď vyžaduje nielen množstvo finančných prostriedkov, ale najmä odborných znalostí. Nám však stačil len hárok papiera a trošku šikovnosti:

Keď sme o Komárne a jeho osobitostiach získali základnú predstavu, zamerali sme sa bližšie na jeho názov. Už dávno vieme, že Komárno je vlastné podstatné meno, ale až vo štvrtom ročníku sme sa dozvedeli, že je stredného rodu a skloňuje sa podľa vzoru mesto. Zaujímalo nás, koľko ďalších zemepisných názvov Slovenska sa skloňuje podľa tohto istého

vzoru. Preto sme sa rozdelili do dvojíc, vytiahli mapy a začali pátrať. Podarilo sa nám zistiť, že ich je niekoľko desiatok. Väčšina z nich označovala mestá a obce, ale našli sme medzi nimi aj pomenovania kopcov a jazier / Hradisko, Kolárovo, Cerovo, Jezersko, Kľačno, Brezno, Hurbanovo, Gočovo, Bardoňovo, Mestečko, Štúrovo, Bottovo, Gabčíkovo, Sitno, Ďubákovo, Bradlo, Mudroňovo, Palárikovo, Branovo, Rovensko, Zlatno, Kečovo, Lozorno, Námestovo, Rakovo, Zábiedovo, Hrušovo, Dubno, Papradno, Ardovo, Čoltovo, Klčovo, Hrachovo, Sasinkovo, Drienovo, Fiľakovo, Ratkovo, Kmeťovo, Hubovo, Dulovo, Smilno, Kraskovo, Hamuliakovo, Sládkovičovo, Jasenovo, Mojzesovo, Kalinkovo, Krásno, Matúškovo, Skerešovo, Petrovo, Ráztočno, Ovčiarsko, Tomášikovo, Počúvadlo, Zlatno... /.

Zdroje:

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Kom%C3%A1rno>

<http://www.komarno.sk/index.php?lang=slovak>

http://sk.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1dvorie_Eur%C3%B3py

<http://www.slkb.sk/home-sk.html>